

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ МЕЛІТОПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКА ГІМНАЗІЯ № 9 МЕЛІТОПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ КУРСІВ ЗА ВИБОРОМ

МИСТЕЦЬКИЙ НАПРЯМ (МУЗИЧНИЙ, ХОРЕОГРАФІЧНИЙ,
ОБРАЗОТВОРЧИЙ, ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ НАПРЯМ)

Мелітополь – 2018

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист від 15.08.2017 р. № 21 1/12-г-573)

Загальна редакція

Чугай Л.В., Кондратова Л.Г., канд. пед. наук, доцент

Авторський колектив

Антоненко О.М., Антоненко М.М., Балдурський І.В., Варда О.Є., Камінська О.Г., Катюха С.М., Колос Н.В., Коржук-Дика О.В., Мохов В.В., Саклакова М.М., Сейтаріфова Е.Е., Ткачук О.В., Ускова А.Л.

Рецензенти: Кондратова Л.Г., кандидат педагогічних наук, доцент ДВНЗ «Університету менеджменту освіти» НАПН України; Сопіна Я.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва МДПУ ім. Б. Хмельницького; Постол Н.О., вчитель музики, спеціаліст вищої категорії, «старший учитель»; Безменова Н.Д., вчитель інформатики, спеціаліст першої категорії; Брянцева Г.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики і кібернетики МДПУ ім. Б. Хмельницького; Туменко Б.І., керівник народного театрального колективу; Антоненко О.М., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради МДПУ ім. Б. Хмельницького; Білецька М.В., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради МДПУ ім. Б. Хмельницького; Колос Н.В., вчитель музичного мистецтва, спеціаліст I категорії; Шарова Т.М., кандидат філологічних наук, доцент зав. кафедри української і зарубіжної літератури МДПУ ім. Б. Хмельницького; Назаренко І.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії МДПУ ім. Б. Хмельницького; Пачев С.І., доцент кафедри історії МДПУ ім. Б. Хмельницького, доцент к.і.н.; Ратко М.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії МДПУ ім. Б. Хмельницького; Царьов С.О., вчитель музики, спеціаліст вищої категорії; Червонська Л.М., к.п.н., доцент кафедри МДПУ ім. Б. Хмельницького, теорія і методика музичної освіти та хореографії; Проскуріна Г.В., викладач ПЦК хореографічних дисциплін Мелітопольського училища культури; Покатильська Г.В., вчитель мистецтва та художньої культури, спеціаліст першої категорії.

Навчальні програми з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку: вип. 2 / за ред. Чугай Л.В., Кондратової Л.Г. – М.: Мелітопольська міська типографія, 2018. – 330 с.

У збірнику представлено авторські програми курсів за вибором, розрахованих для використання в закладах загальної середньої освіти мистецького спрямування. Видання розраховано для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, спеціалістів, а також для тих, хто займається питаннями позашкільної освіти.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ I. МУЗИЧНИЙ НАПРЯМ	7
Навчальна програма курсу за вибором «ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ. 1-11 КЛ.».....	7
Навчальна програма курсу за вибором «ХОРОВИЙ КЛАС. 5-11 КЛ.»	22
Навчальна програма курсу за вибором «ЕЛЕКТРОННИЙ КЛАВІШНИЙ ІНСТРУМЕНТ 1-11 КЛ. »	40
Навчальна програма курсу за вибором «ЕСТРАДНИЙ ВОКАЛ. 1-11 КЛ.».....	69
Навчальна програма курсу за вибором «БАЯН ТА АКОРДЕОН. 1-11 КЛ.».....	93
Навчальна програма курсу за вибором «ШЕСТИСТРУННА ГІТАРА. 1-11 КЛ.»	132
РОЗДІЛ II. ОБРАЗОТВОРЧИЙ НАПРЯМ	163
Навчальна програма курсу за вибором «КОМП'ЮТЕРНА ГРАФІКА. 5-7 КЛ.».....	163
РОЗДІЛ III. ХОРЕОГРАФІЧНИЙ НАПРЯМ	182
Навчальна програма курсу за вибором «СУЧАСНИЙ ТАНЕЦЬ ДЛЯ ДІТЕЙ 4-11 РОКІВ».....	182
Навчальна програма курсу за вибором «НАРОДНО-ЕСТРАДНА ХОРЕОГРАФІЯ. 1-9 КЛ.»	201
РОЗДІЛ IV. ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ НАПРЯМ	277
Навчальна програма курсу за вибором «КУЛЬТУРА ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ. УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА В ЧЕХІЇ. 9-11 КЛ.»	277
Навчальна програма курсу за вибором «ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА МЕЛІТОПОЛЬЩИНИ. 8 КЛ.»	289
Навчальна програма курсу за вибором «ЮНІЙ КРИТИК (МИСТЕЦТВОЗНАВЕЦЬ). 8-9 КЛ.»	302
Навчальна програма курсу за вибором «ТЕАТРОЗНАВСТВО. 8-11 КЛ.»	312

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

вул. Митрополита Василя Липківського, 36, м. Київ, 03035, тел./факс: (044) 248-25-14

15.08.2017 № 21.1/12-П-573
На № _____ від _____

Директору
Мелітопольської гімназії №9
Мелітопольської міської ради
Запорізької області
Чугай Л.В.

ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» повідомляє, що комісія дисциплін художньо-естетичного циклу Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України розглянула матеріали науково-методичної експертизи рукописів програм курсів за вибором:

- «Духові інструменти. 1-11 кл.» (упор. Балдурський І.В.);
- «Хоровий клас. 5-11 кл.» (упор. Колос Н.В.);
- «Електронний клавішний інструмент 1-11 кл.» (упор. Антоненко М.М.);
- «Естрадний вокал. 1-11 кл.» (упор. Варда О.Є.);
- «Баян та акордеон. 1-11 кл.» (упор. Антоненко О.М.);
- «Шестиструнна гітара. 1-11 кл.» (упор. Антоненко О.М.);
- «Комп'ютерна графіка. 5-7 кл.» (упор. Катюха С.М.);
- «Сучасний танець для дітей 4-11 років» (упор. Ткачук О.В.);
- «Народно-естрадна хореографія. 1-9 кл.» (упор. Ускова А.Л.);
- «Культура Чеської республіки. Українська діаспора в Чехії. 9-11 кл.» (упор. Камінська О.Г., Мохов В.В.);
- «Художня культура Мелітопольщини. 8 кл.» (упор. Сейтаріфова Е.Е.);
- «Юний критик (Мистецтвознавець). 8-9 кл.» (упор. Саклакова М.М.);
- «Театрознавство. 8-11 кл.» (упор. Коржук-Дика О.В.) і надала позитивну оцінку з висновком «Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах естетичного профілю» (протокол № 2 від 10 серпня 2017 року).

При виданні навчальної літератури на звороті титульної сторінки зазначається дата і номер листа ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Контрольні примірники просимо надіслати на адресу: 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», відділ наукового та навчально-методичного забезпечення змісту дошкільної та початкової освіти Нової української школи, к. 301.

В.о.директора

Ю. І. Завалевський

Гайдамака О.В., 248-17-50

ВСТУП

В період докорінного реформування вітчизняної освіти, з метою різнобічного розвитку, виховання і соціалізації особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності значно оновлюється мистецька освітня галузь повної загальної середньої освіти. Зміст мистецької освіти спрямовано на особистісний художньо-естетичний розвиток учнів, виховання у них ціннісно-світоглядних орієнтацій у сфері мистецтва, формування потреби в художньо-творчому самовираженні та естетичному самовдосконаленні. Особливого розвитку набуває процес формування комплексу ключових, міжпредметних і предметних компетентностей у ході опанування художніх цінностей і способів художньої діяльності, через активне залучення школярів у різних видах мистецтва як в урочній діяльності, так і в позаурочний час. Саме різностороння творча мистецька діяльність в закладах освіти мистецького спрямування формує творчу різнобічну особистість школярів, надає можливість розвивати сценічну, акторську майстерність, артистизм дітей, формує дослідницькі, пошукові навички школярів, що спонукає їх до свідомого вибору мистецьких, творчих професій та бажання навчатися та самовдосконалюватися протягом всього життя.

В збірнику представлено навчальні програми курсів за вибором закладу загальної середньої освіти мистецького спрямування, які створені творчим авторським колективом мистецьких дисциплін Мелітопольської гімназії № 9 Мелітопольської міської ради Запорізької області, які можна вважати творчим досягненням педагогічного колективу гімназії, що організовує свою дослідно-експериментальну діяльність протягом 2014-2017 років (згідно наказу МОН України № 1319 від 14.11.2014 року). Програми курсів за вибором пройшли експертну оцінку Інституту модернізації змісту освіти МОН України та отримали позитивну оцінку з висновком «Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах естетичного профілю» (протокол № 2 від 10 серпня 2017 року)

Навчальні програми курсів за вибором розроблені з урахуванням основних положень нового Закону України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII), Концепції Нової української школи (від 09.02.2017р.) та відповідно вимог щодо Порядку надання навчальній літературі, засобам навчання і навчальному обладнанню грифів та свідоцтв Міністерства освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 17.06.2008 р. № 537, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.07.2008 р. за № 628/15319.

Представлені в збірнику навчальні програми курсів за вибором можуть використовуватися в державних, комунальних, приватних навчальних закладах в позаурочний та позанавчальний час у закладах загальної середньої освіти мистецького спрямування. Розроблені програми є авторськими та розроблені відповідно до організаційно-педагогічних умов організації роботи гуртків, груп, творчих об'єднань та розподілені за трьома напрямками: музичним, хореографічним, образотворчим та художньо-естетичним.

Збірник програм підготував авторський колектив під загальною редакцією Л.В.Чугай (директора Мелітопольської гімназії № 9), Л.Г.Кондратової (наукового керівника дослідно-експериментальної роботи).

До складу авторів входять вчителі мистецьких дисциплін та керівники мистецьких гуртків Мелітопольської гімназії № 9 Мелітопольської міської ради Запорізької області, а саме:

Навчальна програма курсу за вибором «Духові інструменти» - Балдурський Ілля Васильович, керівник гуртка, спеціаліст

Навчальна програма курсу за вибором «Хоровий клас. 5-11 кл.» - Колос Наталя Володимирівна, вчитель музики, спеціаліст I категорії

Навчальна програма курсу за вибором «Електронний клавішний інструмент 1-11 кл.» - Антоненко Маргарита Муратівна, керівник гуртка, спеціаліст

Навчальна програма курсу за вибором «Естрадний вокал. 1-11 кл.» - Варда Ольга Євгенівна, керівник гуртка, спеціаліст

Навчальна програма курсу за вибором «Баян та акордеон. 1-11 кл.» - Антоненко Олександр Миколайович, керівник гуртка, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради, спеціаліст

Навчальна програма курсу за вибором «Шестиструнна гітара. 1-11 кл.» - Антоненко Олександр Миколайович, керівник гуртка, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради, спеціаліст

Навчальна програма курсу за вибором «Сучасний танець для дітей 4-11 років» - Ткачук Ольга Володимирівна, керівник гуртка, спеціаліст II категорії.

Навчальна програма курсу за вибором «Народно-естрадна хореографія. 1-9 кл.» Ускова Альона Леонідівна, керівник гуртка, кандидат педагогічних наук, спеціаліст

Навчальна програма курсу за вибором «Комп'ютерна графіка. 5-7 кл.» - Катюха Світлана Михайлівна, вчитель образотворчого мистецтва, спеціаліст вищої категорії.

Навчальна програма курсу за вибором «Театрознавство. 8-11 кл.» - Коржук-Дика Оксана Володимирівна, керівник гуртка

Навчальна програма курсу за вибором «Юний критик (Мистецтвознавець). 8-9 кл» - Саклакова Марина Михайлівна, вчитель української мови та літератури, спеціаліст вищої категорії, «старший вчитель».

Навчальна програма курсу за вибором «Художня культура Мелітопольщини. 8 кл.» - Сейтаріфова Есма Ескендерівна, вчитель художньої культури, спеціаліст II категорії.

Навчальна програма курсу за вибором «Культура Чеської республіки. Українська діаспора в Чехії. 9-11 кл.» - Камінська Олена Григорівна, вчитель української мови і літератури, спеціаліст вищої категорії, учитель-методист; Мохов Віктор Володимирович, керівник гуртка, спеціаліст вищої категорії, «старший вчитель»

Навчальна програма курсу за вибором «ШЕСТИСТРУННЕ ГІТАРА. 1-11 КЛ.»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У сучасній системі загальної освіти школярів естетичне виховання розглядається як важливий компонент формування гармонійної особистості. Музичне мистецтво є надзвичайно могутнім засобом впливу на духовний світ людини, формування світоглядних та моральних якостей, розвитку творчих здібностей. «Музичне виховання – це не виховання музиканта, а насамперед виховання людини», казав В. Сухомлинський.

Навчальна програма курсу за вибором «Шестиструнна гітара» ґрунтується на особистісно зорієнтованому і компетентнісному підходах, відтак розрахована як на професійно-зорієнтованих учнів, так і на учнів, які займаються для всебічного естетичного розвитку.

За час навчання учні отримують певний обсяг виконавських вмінь та навичок – самостійно розучувати та виконувати музичні твори, читати ноти з листа, грати по слуху, акомпанувати, грати в ансамблі або оркестрі, аналізувати музичні твори тощо.

Одним із сучасних напрямків загальної і музичної педагогіки є розвиваюче навчання, тому розвиток музичного мислення повинен стати однією з головних цілей педагога. У початковий період учня потрібно навчити відчувати і розуміти звукові барви, інтонації, фрази, характер музичного твору тощо. У наступні періоди навчання ці навички потрібно розвивати та вдосконалювати.

Отримані знання під час музично-теоретичних занять, слухання музики та подальшого аналізу музичного твору потрібно пов'язувати з практичними заняттями для втілення комплексного підходу до навчання.

Упродовж усього періоду навчання педагог повинен приділяти увагу посадці та постановці виконавського апарату учня. Гітарист повинен сидіти на краю стільця, висота якого підбирається відповідно зросту учня. Ліва нога стоїть на підставці, стегно утворює з площиною підлоги невеликий гострий кут. Висота підставки підбирається індивідуально. Права нога повинна бути при цьому відсунута в сторону на відстань достатню для того, щоб корпус гітари зручно розташувався в ногах, плечі зберігають своє природне положення.

Постановка правої руки – один з найважливіших компонентів формування якості звучання. Передпліччя правої руки знаходиться на верхній точці нижньої частини корпусу гітари. Кисть є як би продовженням передпліччя, зап'ясті трохи зігнуто. Пальці знаходяться в напівзігнутому положенні, мають округлу форму. Великий палець висунутий трохи вперед.

Великий палець лівої руки знаходиться на задній частині грифу, приблизно по центру. Він протистоїть своїм тиском на гриф знизу протилежному тиску – пальців на струни, а при зміні позицій ковзає уздовж шийки грифу, забезпечуючи стабільність переміщення руки. Струни притискаються кінчиками пальців. Пальці не повинні прогинатися в суглобах. Лікоть лівої руки вільно і природно висить, його не слід притискати до себе або висувати вперед, нахилити в бік.

Невірне положення рук при виконанні, неминуче веде до затискань м'язів. Важливо пам'ятати, що правильна постановка рук потрібна не для фіксації свого положення, а для формування основ правильного звуковидобування. Робота над культурою звуковидобування проводиться упродовж всього періоду навчання, упродовж якого учень повинен оволодіти безнігтьовим та нігтьовим засобом якісного звуковидобування, а також специфічними виконавськими прийомами (*vibrato, tamboro, pizzicato, rasgueado*).

За роки навчання учень, особливо професійно зорієнтований, повинен опанувати усі види виконавської техніки. Досягти високого художнього результату учню неможливо, якщо він не володіє технікою ігрових рухів на музичному інструменті, через які він передає свої думки та почуття. Розвиток технічних навичок у значній мірі реалізується на

основі інструктивного матеріалу (гами, арпеджіо, вправи, етюди). Необхідно постійно стежити за станом технічного апарату учня і не допускати його перенапруги та скутості.

Велике значення для розвитку учня має грамотно підібраний репертуар. Репертуар має бути високохудожнім, включати твори різні за стилями та музичними формами й обов'язково відповідати музичному розвитку дитини. Обов'язковим є присутність в індивідуальному навчальному плані учнів української народної музики або творів українських композиторів. В репертуарний план включаються також твори для ескізного вивчення та читання з листа. Вони повинні бути не складними із зручною аплікатурою та штрихами.

Заняття зі слухання музики повинні включати бесіду про композитора, його епоху, зміст, жанр, образи та питання інтерпретації творів, їх музичну форму.

З 3 року навчання обов'язковим для учня є ансамблеве музикування, яке включає розумування творів для дуету (з викладачем, або іншим учнем) та відвідування групових занять шкільного ансамблю чи оркестру. При формуванні навичок гри в ансамблі важливо навчити дитину слухати інші партії, аналізувати їх та зіставляти із своєю.

В процесі навчання гри на гітарі підбір і транспонування на слух є ефективним методом музичного розвитку учнів і має велике практичне значення у розвитку музичних здібностей. Починати даний вид роботи потрібно з простих, знайомих учню мелодій. Згодом потрібно навчити учнів основам гармонізації мелодії та транспонування в іншу тональність. Робота повинна проводитися систематично у вигляді класних та домашніх завдань.

Гітара як акомпануючий інструмент користується великою популярністю і любов'ю. Найчастіше саме ці її можливості є мотивацією для початку навчання гри на гітарі. Зважаючи на це, учнів доцільно обучати акомпанувати на гітарі, опановувати гру боєм.

Важливим елементом досягнення результатів навчання є домашні заняття учнів. Педагог повинен привчити учня до систематичної, раціональної самостійної роботи. Навчити правильно займатися та долати труднощі.

Метою програми є формування і розвиток в учнів комплексу компетентностей у процесі опанування художніх цінностей та способів художньої діяльності шляхом здобуття власного естетичного досвіду.

1. **Музично-виконавська компетентність** – оволодіння основами гри на шестиструнній гітарі в процесі роботи над творами вітчизняних та зарубіжних композиторів, народної музики; уміння виконувати твори перед публікою; грати в ансамблі та оркестрі; оволодіти навичками гри на слух та читання з аркуша.

2. **Музично-теоретична компетентність** – засвоєння основ музичної грамоти, вміння розуміти й сприймати музику залежно від стилю, жанру та характеру творів.

3. **Творча** – набуття досвіду власної творчої діяльності, розвиток загальних музичних здібностей, уявлень та фантазії, культури почуттів.

4. **Соціальна** – розширення загального світогляду, формування художньо-естетичного смаку, виховання національної гідності в процесі роботи над кращими зразками вітчизняної музики, вміння взаємодіяти та працювати в колективі задля досягнення єдиної мети.

5. **Загальнокультурна компетентність** – формування здатності оцінювати досягнення національної та світової культури, корегувати свою поведінку відповідно до прийнятних у суспільстві норм та культурних традицій.

Компетентнісний підхід сприяє формуванню ключових, предметних і міжпредметних компетентностей, насамперед загальнокультурних і художньо-естетичних.

Особистісно зорієнтований підхід забезпечує розвиток в учнів індивідуальних здібностей, творчого потенціалу.

Діяльнісний підхід спрямований на розвиток художньо-аналітичних умінь і здатності застосовувати їх у навчальній, соціокультурній та виконавській практиці.

Інтегративний підхід виражається в акцентуванні взаємодії різних видів мистецтва в рамках навчання гри на гітарі та пошуку інтеграційних зв'язків з іншими видами мистецтва та предметами інших освітніх галузей, інтеграції навчання гри на гітарі із соціокультурним середовищем.

Програма розрахована на 7-річний термін навчання.

Форма занять – індивідуальна. Заняття проходять двічі на тиждень.

Форми перевірки знань учнів. У кінці семестру проводиться відкрите контрольне заняття в межах якого учень повинен виконати два твори та відповісти на два теоретичні питання. Наприкінці навчального року повинен відбуватися концерт класу за участі усіх учнів окрім тих, що займаються перший рік.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Перший рік навчання

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичні	практичні
1.	Вступне заняття	1	1	
2.	Теорія музики	12	10	2
3.	Читання нот з аркушу	4		4
4.	Слухання музики та визначення її характеру	6	6	
5.	Освоєння грифу	2	1	1
6.	Посадка за інструментом та постановка	3		3
7.	Звуковидобуття та звуковилучення	7		7
8.	Вправи	7		7
9.	Робота над репертуаром	24		24
10.	Контрольне заняття	2	1	1
Разом		68	19	49

Зміст програми

Тематика занять та освітні результати навчання

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє історію гітари, будовою інструменту; <i>Діяльнісний компонент</i> дотримуватися техніки безпеки <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики.	1. Вступне заняття (1 год.). Вступне заняття (1 год.). Знайомство з історією гітари, будовою інструменту.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє поняття скрипковий ключ, орієнтується в нотному стані, знає поняття такт. Знає і називає ноти I, II та малої октави. Орієнтується і називає тривалості нот та пауз. Визначає і називає розміри 2/4, 3/4, 3/8, 4/4.	2. Теорія музики (12 год.) Скрипковий ключ, нотний стан, такт. Ноти I, II та малої октави. Тривалості нот та пауз. Розміри 2/4, 3/4, 3/8, 4/4. Знаки альтерації. Відтворення нескладних ритмічних малюнків плескаючи у долоні. Написання нот, пауз, скрипкових ключів.

Знає і розрізняє знааки альтерації. Діяльнісний компонент <u>уміє:</u> Відтворює нескладні ритмічні малюнки плескаючи у долоні, вміє писати ноти на нотоносії, паузи, скрипковий ключ. Оцінно-ціннісний компонент Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	
Учень (учениця) Знаннєвий компонент Знає правила здійснення роботи над усним читанням ноти з аркуша Діяльнісний компонент <u>уміє:</u> Працювати над усним читанням ноти з аркуша, вміє читати з листа Оцінно-ціннісний компонент Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	3. Читання нот з аркушу (4 год.). Робота над усним читанням ноти з аркуша.
Учень (учениця) Знаннєвий компонент Знає і розуміє кращі зразки українського та світового музичного мистецтва. Усвідомлює процес формування художньо-естетичних смаків повинно відбуватись на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики.. Діяльнісний компонент <u>уміє:</u> Аналізувати музику (весела, сумна, повільна, швидка тощо)., визначати характер музики та називати її особливості Оцінно-ціннісний компонент Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики.	4. Слухання музики та визначення її характеру (6 год.). Залучення дітей до кращих зразків українського та світового музичного мистецтва. Формування художньо-естетичних смаків повинно відбуватись на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики. Аналіз музики (весела, сумна, повільна, швидка тощо).
Учень (учениця) Знаннєвий компонент Знає і розуміє поняття стрій та діапазон гітари, знає і називає розташування нот на грифі. Діяльнісний компонент <u>уміє:</u> Робити оцінювання строю та визначати діапазон гітари. Розпізнавати ноти на грифі Оцінно-ціннісний компонент Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	5. Освоєння грифу (2 год.). Стрій та діапазон гітари. Розташування нот на грифі.

<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила посадки гітариста, установлення інструмента, знає і дотримується при грі правил постановки рук. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Вірно сидіти та тримати руки <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	6.Посадка за інструментом та постановка (3 год.). Посадка гітариста, установлення інструмента, постановка рук.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє прийоми «тірандо» та «апояндю». Знає і називає позначення струн і пальців. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Виконувати гру прийомами «тірандо» та «апояндю». Розпізнавати позначення струн і пальців <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	7.Звуковидобуття та звуковилучення (7 год.). Прийоми «тірандо» та «апояндю». Позначення струн і пальців.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила виконання вправ з елементами гам та арпеджію. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Виконувати вправи з елементами гам та арпеджію. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	8.Вправи (7 год.). Вправи з елементами гам та арпеджію
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє методи і прийоми вивчення нескладних творів. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> застосовувати методи і прийоми вивчення нескладних творів <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	9.Робота над художнім репертуаром (24 год.). Вивчення нескладних творів.

Учень (учениця)

Знаннєвий компонент

Знає і розуміє правила виконання вправ з елементами гам та арпеджіо.

Діяльнісний компонент уміє:

наприкінці кожного семестр вмiє виконувати два нескладних твори та відповідати на два теоретичні питання.

Оцінно-ціннісний компонент

Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.

10..Контрольне заняття (2 год.).

Відбувається наприкінці кожного семестру. Учень повинен виконати два нескладних твори та відповідати на два теоретичні питання.

Прогнозований результат

Учні повинні знати:

- Ноти у скрипковому ключі;
- тривалості нот та пауз;
- розміри 2/4, 3/4, 3/8, 4/4;
- знаки альтерації;
- будову інструменту;
- стрій та діапазон гітари;
- розташування нот на грифі;
- способи звуковидобуття.

Учні повинні вміти:

- відтворювати прості ритмічні рисунки;
- володіти навичками звуковидобуття;
- виконати нескладні твори.

Орієнтовний перелік творів:

- «Місяць на небі» (українська народна пісня);
- «Танцювали миші» (українська народна пісня);
- «Дощику, дощику» (українська народна пісня);
- «Мазурка» (польський народний танець);
- «Во саду ли в огороде» (російська народна пісня);
- Д. Кабалевський «Маленька полька»;
- О. Кисільов «П'еса в народному стилі»;
- О. Іванов-Крамської «Маленький вальс»;
- М. Каркассі «Етюд до мажор»;
- В. Козлов «Маленька арфистка».

Другий рік навчання

№	Тема	Кількість годин		
		Усього	теоретичні	практичні
1.	Теорія музики	12	10	2
2.	Читання нот з аркушу.	4		4
3.	Слухання музики та визначення її характеру	6	6	
4.	Настроювання гітари	3		3
5.	Штрихи	4		4
6.	Посадка за інструментом та постановка.	3		3
7.	Звуковидобуття та звуковилучення	7		7
8.	Робота над гами та вправами	7		7
9.	Робота над художнім репертуаром	20		20

10.	Контрольне заняття	2	1	1
	Разом	68	17	50

Зміст програми

Тематика занять та освітні результати навчання

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє розташування нот у скрипковому ключі. Знає і називає басовий ключ, ноти басового ключа. Розрізняє ноти буквами. Знає і розуміє поняття затакт, нота та пауза з крапкою. Розрізняє та називає динамічні відтінки. <i>Діяльнісний компонент</i> Вміє відтворювати нескладні ритмічні малюнки, плескаючи у долоні. Вміє писати ноти, паузи, ключі <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики.	1.Теорія музики (12 год.).. Закріплення нот у скрипковому ключі. Басовий ключ, ноти басового ключа. Ноти буквами. Затакт. Нота та пауза з крапкою. Динамічні відтінки. Відтворення нескладних ритмічних малюнків плескаючи у долоні. Написання нот, пауз, ключів.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє правила роботи над усним читанням ноти з аркуша. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> усно читати ноти з аркуша. Демонструє вміння читання нот з листа <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	2. Читання нот з аркушу (4 год.).. Робота над усним читанням ноти з аркуша.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє кращі зразки українського та світового музичного мистецтва. Називає компоненти формування художньо-естетичних смаків на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Визначати жанри музики (вокальна, інструментальна, хорова, духовна, народна, сучасна популярна музика, електронна тощо), називати і розрізняти на слух. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	3. Слухання музики та визначення її характеру (6 год.).. Залучення дітей до кращих зразків українського та світового музичного мистецтва. Формування художньо-естетичних смаків повинно відбуватись на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики. Визначення жанрів музики (вокальна, інструментальна, хорова, духовна, народна, сучасна популярна музика, електронна тощо).

<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє способи настроювання гітари. <i>Діяльнісний компонент</i> <u>уміє:</u> застосовувати способи настроювання гітари. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики.	4. Настроювання гітари (3 год.). Способи настроювання гітари
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє техніку глушіння звуків (пауза, staccato) правою та лівою рукою. <i>Діяльнісний компонент</i> <u>уміє:</u> Вміє демонструвати розвиток техніки глушіння звуків (пауза, staccato) правою та лівою рукою. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	5.Штрихи (4 год.). Відпрацювання техніки глушіння звуків (пауза, staccato) правою та лівою рукою.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила посадки гітариста, установлення інструмента, постановка рук. <i>Діяльнісний компонент</i> <u>уміє:</u> Вірно сидіти та тримати руки <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	6.Посадка за інструментом та постановка (3 год.). Посадка гітариста, установлення інструмента, постановка рук.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє прийоми «тірандо» та «апояндо». Показує і називає позначення струн і пальців. <i>Діяльнісний компонент</i> <u>уміє:</u> Виконує гру прийомами «тірандо» та «апояндо». Розпізнає позначення струн і пальців <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	7.Звуковидобуття та звуковилучення (7 год.). Прийоми «тірандо» та «апояндо».
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє і називає гами до мажор, ля-мінор (мелодична) в дві октави (аплікатура А. Сеговії). <i>Діяльнісний компонент</i> <u>уміє:</u> Виконує гами до мажор, ля-мінор (мелодична) в дві октави (аплікатура А.	8.Робота над гамами (7 год.). Гама до мажор, ля-мінор (мелодична) в дві октави (аплікатура А. Сеговії).

Сеговії). <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє методи і прийоми вивчення нескладних творів. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє</u>:</i> застосовувати методи і прийоми вивчення нескладних творів, виконує на кінець семестру 5 різнохарактерних творів і 1 етюд <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	9.Робота над художнім репертуаром (20 год.). У індивідуальний план включаються 5 різнохарактерних творів і 1 етюд на кожен семестр
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє теорію музики, вивчену протягом семестру <i>Діяльнісний компонент <u>уміє</u>:</i> виконувати два нескладних твори та відповісти на два теоретичні питання на кінець семестру. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	11.Контрольне заняття (2 год.). Відбувається наприкінці кожного семестру. Учень повинен виконати два нескладних твори та відповісти на два теоретичні питання.

Прогнозований результат

Учні повинні знати:

- ноти у скрипковому та басовому ключі;
- позначення нот літерами;
- правила посадки, установа інструменту, постановки правої та лівої руки.

Учні повинні вміти:

- читати ноти з листа (усно);
- чітко відтворювати прості ритмічні рисунки;
- володіти прийомами «тірандо» та «апояндо»;
- виконати гами до мажор, ля-мінор (мелодична) в дві октави (аплікатура А. Сеговії);
- виконати нескладні твори.

Орієнтовний перелік творів:

- «Ти ж мене підманула» (українська народна пісня);
- «Чорний баранець» (болгарська народна пісня);
- Ф. Каруллі «Вальс»;
- М. Каркассі «Алегретто»;
- П. Агофосин «Маленька п'еса»;
- А. Алі «Осінній вечір»

- Л. Іванова «Вальс»;
- Й. Поврожняк «Андантіно соль мажор»;
- М. Каркассі «Етюд ля мінор»;
- А. Діабеллі «Етюд фа мажор».

Третій рік навчання

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичні	практичні
1.	Теорія музики	10	10	
2.	Читання нот з аркушу.	4		4
3.	Слухання музики та її аналіз	6	6	
4.	Посадка за інструментом та постановка.	2		2
5.	Настроювання гітари	2		2
6.	Звуковилучення	2		2
7.	Штрихи	2		2
8.	Баре	2		2
9.	Акорди	2		2
10.	Робота над гаммами, арпеджіо, акордовими послідовностями.	7		7
11.	Ансамблеве музикування	7		7
12.	Робота над художнім репертуаром	20		20
13.	Контрольне заняття	2	1	1
Разом		68	17	51

Зміст програми

Тематика занять та освітні результати навчання

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє ноти у басовому ключі. Знає і називає поняття тріоль, синкопа. Цезура, знає і називає інтервали. Розуміє і розрізняє динамічні відтінки <i>Діяльнісний компонент</i> Вміє розрізняти ноти у басовому ключі. Виконує та розрізняє на слух тріоль. Синкопу, цезуру, називає та виконує інтервали, застосовує динамічні відтінки <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики.	1. Теорія музики (12 год.).. Закріплення нот у басовому ключі. Тріоль. Синкопа. Цезура. Інтервали. Динамічні відтінки.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила роботи над правилами читання нот з аркуша за інструментом. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє</u>:</i> усно читати ноти з аркуша за інструментом. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє	2. Читання нот з аркушу (4 год.) Читання ноти з аркуша за інструментом.

емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Правила і прийоми сприймання кращих зразків українського та світового музичного мистецтва. Формує художньо-естетичний смак на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Здійснювати аналіз стилістичних рис та жанрових особливостей музичних творів. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	3. Слухання музики та визначення її характеру (6 год.). Залучення дітей до кращих зразків українського та світового музичного мистецтва. Формування художньо-естетичних смаків повинно відбуватись на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики. Аналіз стилістичних рис та жанрових особливостей.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє способи закріплення правил посадки та постановки. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> демонструвати правила посадки та постановки. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики.	4. Посадка за інструментом та постановка (2 год.). Закріплення правил посадки та постановки.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила техніки глушіння звуків (пауза, staccato) правою та лівою рукою. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Демонструє вміння та застосовує техніку глушіння звуків (пауза, staccato) правою та лівою рукою. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	5.Штрихи (4 год.). Флажолети. Глісандо.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє способи настроювання гітари. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Демонструвати способи настроювання гітари. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	6.Настроювання гітари (2 год.). Способи настроювання гітари

Учень(учениця) Знаннєвий компонент Знає і розуміє правила виконання низхідного та висхідного legato. Діяльнісний компонент <u>уміє:</u> вірно виконувати низхідне та висхідне legato. Оцінно-ціннісний компонент Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	7.Штрихи (2 год.). Низхідне та висхідне legato.
Учень(учениця) Знаннєвий компонент Знає і розуміє і називає поняття малого баре та полубаре. Діяльнісний компонент <u>уміє:</u> Демонструвати вміння виконання малого баре та полубаре. Оцінно-ціннісний компонент Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	7.Баре (2 год.). Відпрацювання малого баре та полубаре.
Учень(учениця) Знаннєвий компонент Знає і розуміє і називає, розпізнає акорди без прийому баре (A, Am, A7, E, Em, E7, D, Dm, C, G). Діяльнісний компонент <u>уміє:</u> Виконувати акорди без прийому баре (A, Am, A7, E, Em, E7, D, Dm, C, G). Оцінно-ціннісний компонент Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	8.Акорди (2 год.). Акорди без прийому баре (A, Am, A7, E, Em, E7, D, Dm, C, G).
Учень(учениця) Знаннєвий компонент Знає і розуміє і називає гами до мажор, ля-мінор (мелодична) в дві октави (аплікатура А. Сеговії). Діяльнісний компонент <u>уміє:</u> Виконувати гами, арпеджіо, акордовими послідовностями в тональностях до 2-х знаків. Оцінно-ціннісний компонент Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	9.Робота над гамами, арпеджіо, акордовими послідовностями. (7 год.). Гама, арпеджіо, акордові послідовності в тональностях до 2-х ключових знаків (аплікатура А. Сеговії).

<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила набуття перших навичок ансамблевої гри (у дуеті з викладачем, або іншим учнем). <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> Виконувати перші навички ансамблевої гри (у дуеті з викладачем, або іншим учнем). <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	10.Ансамблеве музикування (7 год.). Перші навички ансамблевої гри (у дуеті з викладачем, або іншим учнем).
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє методи і прийоми вивчення нескладних творів. <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> застосовувати методи і прийоми вивчення нескладних творів наприкінці семестру виконує 5 різнохарактерних творів і 1 етюд. Обов'язковим є наявність твору епохи барокко та крупної форми. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	11.Робота над художнім репертуаром (20 год.). У індивідуальний план включаються 5 різнохарактерних творів і 1 етюд на кожен семестр. Обов'язковим є наявність твору епохи барокко та крупної форми.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє теорію музики, що вивчалася протягом семестру <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> виконувати два нескладних твори та відповіді на два теоретичні питання. в кінці семестру <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	11.Контрольне заняття (2 год.). Відбувається наприкінці кожного семестру. Учень повинен виконати два різнохарактерні твори та відповіді на два теоретичні питання.

Прогнозований результат

Учні повинні знати:

- інтервали;
- динамічні відтінки;
- основи самостійної роботи над п'єсами.

Учні повинні вміти:

- настроїти гітару під камертон;
- виконувати флажолети, глісандо;
- виконувати тріолі та синкопи;
- слухати музику, характеризувати її, розрізняти за жанрами;
- гами, арпеджіо, акордові послідовності в тональностях до 2-х ключових знаків (аплікатура А. Сеговії);

– виконувати різнохарактерні твори:

Орієнтовний перелік творів:

- М. Джуліані «Алегро ля мінор»;
- А. Поп «Французька пісенька»;
- М. Каркассі «Вальс»;
- «Клен ты мой опавший» в обр. П. Іваннікова;
- Ф. де Мілано «Канцона»;
- Й. Бах «Менует соль мінор»;
- Ф. Каруллі «Сонатина»;
- Д. Фортеа «Вальс» в обр. О. Зубченка;
- Ф. Сор «Етюд до мажор»;
- М. Джуліанні «Етюд мі мінор»

Четвертий рік навчання

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичні	практичні
1.	Теорія музики	10	10	
2.	Читання нот з аркушу.	4		4
3.	Слухання музики та її аналіз	6	6	
4.	Звуковилучення	2		2
5.	Штрихи	2		2
6.	Баре	2		2
7.	Акорди	2		2
8.	Навички гри на слух	4		4
9.	Робота над гамами, арпеджіо, акордовими послідовностями.	7		7
10.	Ансамблеве музикування	7		7
11.	Робота над художнім репертуаром	20		20
12.	Контрольне заняття	2	1	1
Разом		68	17	51

Зміст програми

Тематика занять та освітні результати навчання

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє прості та складні розміри. Знає та розрізняє пунктирний ритм. Знає називає та розрізняє мелізми. Називає та демонструє знання виразних засобів музики (мелодія, лад, метроритм). <i>Діяльнісний компонент</i> Вміє виконувати та розрізняти на слух прості та складні розміри, відрізняє і пояснює пунктирний ритм. Мелізми. Надає характеристику виразним засобам музики (мелодія, лад, метроритм). <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до	1.Теорія музики (10 год.).. Поняття ладу та тональності. Прості та складні розміри. Пунктирний ритм. Мелізми. Виразні засоби музики (мелодія, лад, метроритм).

інструментальної музики. <i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє правила роботи над читанням нот з аркуша за інструментом. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Демонструє вміння усно читати ноти з аркуша за інструментом. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	2. Читання нот з аркушу (4 год.). Читання ноти з аркуша за інструментом.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Сприймає та надає характеристику кращим зразкам українського та світового музичного мистецтва. Виявляє інтерес та смак на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Здійснювати аналіз стилістичних рис та жанрових особливостей, художня цінність прослуханих творів. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	3. Слухання музики та визначення її характеру (6 год.). Залучення дітей до кращих зразків українського та світового музичного мистецтва. Формування художньо-естетичних смаків повинно відбуватись на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики. Аналіз стилістичних рис та жанрових особливостей, художня цінність прослуханих творів.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє правила роботи над якісним звуковилученням. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> застосовувати вправи на закріплення роботи над якісним звуковилученням. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики.	4. Звуковилучення (2 год.). Робота над якісним звуковилученням
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє правила та прийоми техніки - низхідне та висхідне legato. Знає та називає правила роботи над розвитком штрихової та артикуляційної культури. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Демонструє вміння виконання вправ на розвиток техніки низхідне та висхідне legato. Виконує роботу над розвитком штрихової та артикуляційної культури. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до	5. Штрихи (2 год.). Низхідне та висхідне legato. Робота над розвитком штрихової та артикуляційної культури

інструментальної музики для гітари.	
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє способи гри повного बारे. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Виконувати та демонструє вміння відпрацювання повного बारे. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	6. Баре (2 год.). Відпрацювання повного बारे
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє і називає акорди з прийомом बारे. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Вірно виконувати акорди з прийомом बारे. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	7. Акорди (2 год.). Акорди з прийомом बारे
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє поняття підбір на слух та правила виконання підбору простих мелодій на слух та їх гармонізація (T-S-D-T). <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Виконувати підбір простих мелодій на слух та їх гармонізація (T-S-D-T). <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	8. Навички гри на слух (4 год.). Підбір простих мелодій на слух та їх гармонізація (T-S-D-T).
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє і називає гами, арпеджіо, акордові послідовності в тональностях до 3-х ключових знаків (аплікатура А. Сеговії). <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Виконує гами, арпеджіо, акордові послідовності в тональностях до 3-х ключових знаків (аплікатура А. Сеговії). <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	9. Робота над гамами, арпеджіо, акордовими послідовностями (7 год.). Підбір простих мелодій на слух та їх гармонізація (T-S-D-T).

<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила виконання ансамблевої гри <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Демонструє вміння розвитку навичок ансамблевої гри (у дуєті з викладачем, або іншим учнем).. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	10.Ансамблеве музикування (7 год.). Гама, арпеджіо, акордові послідовності в тональностях до 3-х ключових знаків (аплікатура А. Сеговії).
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє методи і прийоми вивчення нескладних творів. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> застосовувати методи і прийоми вивчення нескладних творів на кінець семестру виконує 5 різнохарактерних творів і 2 етюди на різні види техніки. Обов'язковим є наявність поліфонічного твору та твору великої форми. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	11.Робота над художнім репертуаром (20 год.). У індивідуальний план включаються 5 різнохарактерних творів і 2 етюди на різні види техніки на кожен семестр. Обов'язковим є наявність поліфонічного твору та твору великої форми.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє теорію музики <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> виконує два нескладних твори та відповісти на два теоретичні питання. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	11.Контрольне заняття (2 год.). Відбувається наприкінці кожного семестру. Учень повинен виконати два різнохарактерні твори та відповісти на два теоретичні питання.

Прогнозований результат

Учні повинні знати:

- поняття ладу та тональності;
- прості та складні розміри;
- виразні засоби музики (мелодія, лад, метроритм) та їх значення;
- закономірності аплікатури.

Учні повинні вміти:

- оволодіти навичками читання нот з аркуша;
- володіти прийомом баре;
- грати в ансамблі;
- виконати гами, арпеджіо, акордові послідовності в тональностях до 3-х лучових знаків (аплікатура А. Сеговії);
- виразно виконувати різнохарактерні твори.

Орієнтовний перелік творів:

- «Дівка в сінях стояла» українська народна пісня в обр. О. Іванова-Крамського;
- Р. Рамірес «Жайвір»;
- М. Каркассі «Полька»;
- Й. Бах «Канон» (переклад О. Іванова-Крамського);
- Г. Гендель «Сарабанда» (переклад Є. Шварц-Рейфлінгена);
- Н. Паганіні «Сонатина ля мажор»;
- О. Зубченко «Прелюд-швидкоплинність»;
- В. Косма музика з кінофільму «Грашка»;
- Л. Іванова «Етюд ля мінор»;
- Ф. Сор «Етюд ля мажор».

П'ятий рік навчання

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичні	практичні
1.	Теорія музики	10	10	
2.	Читання нот з аркушу.	4		4
3.	Слухання музики та її аналіз	6	6	
4.	Виконання мелізмів	2		2
5.	Звуковилучення	2		2
6.	Акорди	2		2
7.	Техніка гри боєм	2		2
8.	Навички гри на слух	4		4
9.	Робота над гаммами, арпеджіо, акордовими послідовностями.	7		7
10.	Ансамблеве музикування	7		7
11.	Робота над художнім репертуаром	20		20
12.	Контрольне заняття	2	1	1
Разом		68	17	51

Зміст програми

Тематика занять та освітні результати навчання

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
Учень(учениця) Знанневий компонент Знає і розуміє властивості ступенів мажорного	1.Теорія музики (10 год.). Властивості ступенів мажорного та мінорного ладу. Період, речення та фраза.

та мінорного ладу, розуміє поняття період, речення та фраза <i>Діяльнісний компонент</i> Демонструє вміння виконувати і розрізняти на слух властивості ступенів мажорного та мінорного ладу, усвідомлює поняття період, речення та фраза <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики.	
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє правила роботи над читанням нот з аркуша за інструментом. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> усно читати ноти з аркуша за інструментом. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	2. Читання нот з аркушу (4 год.). Читання ноти з аркуша за інструментом.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє здійснення аналізу кращих зразків українського та світового музичного мистецтва. Формує художньо-естетичних смаки на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Здійснювати аналіз форми, тематизму, засобів розвитку музичного матеріалу. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	3. Слухання музики та визначення її характеру (6 год.). Залучення дітей до кращих зразків українського та світового музичного мистецтва. Формування художньо-естетичних смаків повинно відбуватись на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики. Аналіз форми, тематизму, засобів розвитку музичного матеріалу.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє поняття мелізми <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> виконувати мелізми. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики.	4. Виконання мелізмів (2 год.). Практичне засвоєння виконання мелізмів.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє нігтьовий засіб звуковилучення. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Відпрацювання техніки нігтьового засіб звуковилучення. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i>	5. Звуковилучення (2 год.). Нігтьовий засіб звуковилучення.

Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє способи гри акордових послідовностей. <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> Виконувати роботу над виконанням акордових послідовностей. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	6. Акорди (2 год.). Робота над виконанням акордових послідовностей.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила виконання навичок гри боєм <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> Вірно виконувати бой, відпрацювання навичок гри боєм <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	7. Техніка гри боєм (2 год.). Засвоєння навичок гри боєм
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє поняття та правила здійснення підбору простих мелодій на слух та їх гармонізація (T-S-D-T). <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> Виконувати підбір простих мелодій на слух та їх гармонізація (T-S-D-T). <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	8. Навички гри на слух (4 год.). Підбір простих мелодій на слух та їх гармонізація.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє гами, арпеджіо, акордові послідовності в тональностях до 4-х ключових знаків (аплікатура А. Сеговії). <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> Виконує гами, арпеджіо, акордові послідовності в тональностях до 4-х ключових знаків (аплікатура А. Сеговії). <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	9. Робота над гамами, арпеджіо, акордовими послідовностями (7 год.). Гами, арпеджіо, акордові послідовності в тональностях до 4-х ключових знаків.

<i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє навички ансамблевої гри <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Розвивати і демонструвати навички ансамблевої гри (у дуеті з викладачем, або іншим учнем).. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	10.Ансамблеве музикування (7 год.). Розвиток навичок ансамблевої гри (у дуеті з викладачем, або іншим учнем).
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє методи і прийоми вивчення нескладних творів. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> застосовувати методи і прийоми вивчення нескладних творів У індивідуальний план включаються 5 різнохарактерних творів і 2 етюди на різні види техніки на кожен семестр. Обов'язковим є наявність поліфонічного твору та твору великої форми. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	11.Робота над художнім репертуаром (20 год.). У індивідуальний план включаються 5 різнохарактерних творів і 2 етюди на різні види техніки на кожен семестр. Обов'язковим є наявність поліфонічного твору та твору великої форми.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє теорію музики <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> виконувати два нескладних твори та відповідати на два теоретичні питання в кінці семестру. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	12.Контрольне заняття (2 год.). Відбувається наприкінці кожного семестру. Учень повинен виконати два різнохарактерні твори та відповісти на два теоретичні питання.

Прогнозований результат

Учні повинні знати:

- властивості ступенів мажорного та мінорного ладу;
- правила сценічної поведінки.

Учні повинні вміти:

- слухати музику, аналізувати її;
- підбирати мелодії по слуху;
- грати в ансамблі;
- виконати гами, арпеджіо, акордові послідовності в тональностях в тональностях до 4-х ключових знаків;
- виразно та осмислено виконувати твори.

Орієнтовний перелік творів:

- «Ніч яка місячна» українська народна пісня в обробці С. Кулешова;
- Ф. Сор «Марш»;
- І. Мерц «Гарантела»;
- В. Веласко «Вальс»;
- Й. Бах «Гавот»;
- М. Джуліані «Рондо ля мажор»;
- А. Сінополі «Тема з варіаціями»;
- П. Чайковський «Неаполітанська пісенька» в перекладі Ю. Лихачова;
- Д. Агуадо «Етюд мі мінор»;
- М. Джуліанні «Етюд ля мінор».

Шостий рік навчання

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичні	практичні
1.	Теорія музики	10	10	
2.	Читання нот з аркушу.	4		4
3.	Слухання музики та її аналіз	6	6	
4.	Виконання мелізмів	2		2
5.	Звуковилучення	2		2
6.	Специфічні виконавські прийоми	2		2
7.	Техніка гри боєм	2		2
8.	Навички гри на слух	4		4
9.	Робота над гаммами, арпеджіо, акордовими послідовностями.	7		7
10.	Ансамблеве музикування	7		7
11.	Робота над художнім репертуаром	20		20
12.	Контрольне заняття	2	1	1
Разом		68	17	51

Зміст програми

Тематика занять та освітні результати навчання

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє мішані та змінні розміри. Називає кварто-квінтове коло. Застосовує музичну термінологію.	1.Теорія музики (10 год.). Мішані та змінні розміри. Кварто-квінтове коло. Музична термінологія.

<i>Діяльнісний компонент</i> Демонструє вміння виконувати мішані та змінні розміри, розрізняє та назває ключові знаки в тональностях кварто-квінтового кола, застосовує музичну термінологію. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики.	
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила роботи над читанням нот з аркуша за інструментом. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> усно читати ноти з аркуша за інструментом. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	2. Читання нот з аркушу (4 год.). Читання ноти з аркуша за інструментом.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє аналіз кращих зразків українського та світового музичного мистецтва. Формує художньо-естетичні смаки на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Здійснювати аналіз форми, тематизму, засобів розвитку музичного матеріалу. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	3. Слухання музики та визначення її характеру (6 год.). Залучення дітей до кращих зразків українського та світового музичного мистецтва. Формування художньо-естетичних смаків повинно відбуватись на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики. Аналіз форми, тематизму, засобів розвитку музичного матеріалу.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє поняття мелізми <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Практично застосовує виконання мелізмів. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики.	4. Виконання мелізмів (2 год.). Практичне засвоєння виконання мелізмів.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила використання нігтьового засобу звуковилучення. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Демонструвати техніку нігтьового засіб звуковилучення.	5. Звуковилучення (2 год.). Нігтьовий засіб звуковилучення. Вдосконалення нігтьового засобу звуковилучення.

<i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	
<i>Учень (учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє прийоми гри vibrato, tamboro, pizzicato, rasgueado. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Демонструвати вміння виконання прийомів vibrato, tamboro, pizzicato, rasgueado.. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	6. Специфічні виконавські прийоми (2 год.). Ознайомлення учня з прийомами vibrato, tamboro, pizzicato, rasgueado.
<i>Учень (учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила виконання гри боєм <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Вірно виконувати бой, відпрацювання навичок гри боєм <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	7. Техніка гри боєм (2 год.). Засвоєння навичок гри боєм
<i>Учень (учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє поняття підбір простих мелодій на слух та їх гармонізація (T-S-D-T). <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Здійснювати підбір простих мелодій на слух та їх гармонізація (T-S-D-T). <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	8. Навички гри на слух (4 год.). Підбір простих мелодій на слух та їх гармонізація.
<i>Учень (учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє гами подвійними нотами, арпеджіо, акордові послідовності <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Виконувати гами подвійними нотами, арпеджіо, акордові послідовності <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	9. Робота над гамами, арпеджіо, акордовими послідовностями (7 год.). Гама подвійними нотами, арпеджіо, акордові послідовності

<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє навички ансамблевої гри <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> Розвиток навичок ансамблевої гри (у дуеті з викладачем, або іншим учнем). <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	10.Ансамблеве музикування (7 год.). Розвиток навичок ансамблевої гри (у дуеті з викладачем, або іншим учнем).
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє методи і прийоми вивчення нескладних творів. <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> застосовувати методи і прийоми вивчення нескладних творів на кінець семестру виконує 5 різнохарактерних творів і 2 етюди на різні види техніки. Обов'язковим є наявність поліфонічного твору та твору великої форми. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	11.Робота над художнім репертуаром (20 год.). У індивідуальний план включаються 5 різнохарактерних творів і 2 етюди на різні види техніки на кожен семестр. Обов'язковим є наявність поліфонічного твору та твору великої форми.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє теорію музики <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> виконувати два нескладних твори та відповідати на два теоретичні питання. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	12.Контрольне заняття (2 год.). Відбувається наприкінці кожного семестру. Учень повинен виконати два різнохарактерні твори та відповідати на два теоретичні питання.

Прогнозований результат

Учні повинні знати:

- мішані та змінні розміри;
- кварто-квінтове коло тональностей.

Учні повинні вміти:

- вільно орієнтуватися у нотному тексті;
- вільно визначати тональність;
- виконувати мелізми;
- слухати музику, аналізувати її;
- володіти нігтьовим засобом звуковилучення;
- володіти навичками гри боєм;
- підбирати акомпанемент до мелодії;
- виконати гами інтервалами, арпеджіо, акордові послідовності;
- виразно та осмислено виконувати різнохарактерні твори.

Орієнтовний перелік творів:

- В. Єрзунов «Шоро»;

- М. Родригес «Кумпарсіта» в обр. А. Людоговського;
- Ф. Мінісетті «Вечір в Венеції»;
- Х. Сарате. Самба;
- «Й. Бах «Менует» в перекладі В. Дубовицького;
- Л. Леніані «Скерцо з варіаціями»;
- Ф. Каруллі «Рондо до мажор»;
- «Кубинський танець» в обр. О. Зубченка;
- Ф. Сор. «Етюд», соч. 60, № 17;
- М. Джуліані «Етюд», соч. 100 №4

Сьомий рік навчання

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичні	практичні
1.	Теорія музики	10	10	
2.	Читання нот з аркушу.	4		4
3.	Слухання музики та її аналіз	6	6	
4.	Специфічні виконавські прийоми	6		6
5.	Техніка гри боєм	2		2
6.	Навички гри на слух	4		4
7.	Робота над гамами, арпеджіо, акордовими послідовностями.	7		7
8.	Ансамблеве музикування	7		7
9.	Робота над художнім репертуаром	20		20
10.	Контрольне заняття	2	1	1
Разом		68	17	51

Зміст програми

Тематика занять та освітні результати навчання

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<i>Учень (учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє поняття відхилення, модуляція, співставлення, застосовує і пояснює музичну термінологію. <i>Діяльнісний компонент</i> Виконує на інструменті відхилення, модуляція, співставлення, застосовує необхідну музичну термінологію. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики.	1. Теорія музики (10 год.). Відхилення, модуляція, співставлення. Музична термінологія.
<i>Учень (учениця)</i> <i>Знаннєвий компонент</i> Знає і розуміє правила роботи над Читанням нот з аркуша за інструментом. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> усно читати ноти з аркуша за інструментом.	2. Читання нот з аркушу (4 год.). Читання ноти з аркуша за інструментом.

<i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила аналізу кращих зразків українського та світового музичного мистецтва, розвиває смак на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Здійснює поглиблений аналіз стилістичних рис, знаходить та робить характеристику жанрових особливостей, художньої цінності прослуханих творів, аналізує форму, тематизм, розпізнає засоби розвитку музичного матеріалу. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	3. Слухання музики та визначення її характеру (6 год.). Залучення дітей до кращих зразків українського та світового музичного мистецтва. Формування художньо-естетичних смаків повинно відбуватись на кращих зразках народної музичної творчості, а також класичної і сучасної української та зарубіжної музики. Поглиблений аналіз стилістичних рис, жанрові особливості, художньої цінності прослуханих творів, форми, тематизму, засобів розвитку музичного матеріалу.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила роботи над оволодінням учнями прийомами vibrato, tamboro, pizzicato, rasgueado. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> виконувати прийоми vibrato, tamboro, pizzicato, rasgueado. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики.	4. Специфічні виконавські прийоми (6 год.).
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила використання нігтьового засобу звуковилучення. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Демонструвати вміння застосування техніки нігтьового засіб звуковилучення. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	5. Звуковилучення (2 год.). Нігтьовий засіб звуковилучення.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила застосування прийомів vibrato, tamboro, pizzicato, rasgueado. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Демонструє вміння виконувати прийоми vibrato, tamboro, pizzicato, rasgueado.. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i>	6. Специфічні виконавські прийоми (2 год.). Робота над оволодінням студентом прийомами vibrato, tamboro, pizzicato, rasgueado.

Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила засвоєння навичок гри боєм <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> Вірно виконувати бой, відпрацювання навичок гри боєм <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	7. Техніка гри боєм (2 год.). Засвоєння навичок гри боєм
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє поняття підбір простих мелодій на слух та їх гармонізація (Т-S-D-T). <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> Виконувати підбір простих мелодій на слух та їх гармонізація (Т-S-D-T). <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	8. Навички гри на слух (4 год.). Підбір простих мелодій на слух та їх гармонізація, транспонування в іншу тональність
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє назви ас гам подвійними нотами, арпеджіо, акордові послідовності <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> Виконує ас гам подвійними нотами, арпеджіо, акордові послідовності <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	9. Робота над гамами, арпеджіо, акордовими послідовностями (7 год.). Гама подвійними нотами, арпеджіо, акордові послідовності
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє правила використання навичок ансамблевої гри <i>Діяльнісний компонент уміє:</i> Застосовувати навички ансамблевої гри (у дуеті з викладачем, або іншим учнем).. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	10. Ансамблеве музикування (7 год.). Розвиток навичок ансамблевої гри (у дуеті з викладачем, або іншим учнем).

<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє методи і прийоми вивчення нескладних творів. <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> застосовувати методи і прийоми вивчення нескладних творів У індивідуальний план включаються 5 різнохарактерних творів і 2 етюди на різні види техніки на кожен семестр. Обов'язковим є наявність поліфонічного твору та твору великої форми. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	11.Робота над художнім репертуаром (20 год.). У індивідуальний план включаються 5 різнохарактерних творів і 2 етюди на різні види техніки на кожен семестр. Обов'язковим є наявність поліфонічного твору та твору великої форми.
<i>Учень(учениця)</i> <i>Знанневий компонент</i> Знає і розуміє теорію музики <i>Діяльнісний компонент <u>уміє:</u></i> Демонструвати вміння виконання наприкінці семестру два нескладних твори та відповіді на два теоретичні питання. <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> Оцінює інструментальні твори, виявляє емоційно-ціннісне ставлення до інструментальної музики для гітари.	12.Контрольне заняття (2 год.). Відбувається наприкінці кожного семестру. Учень повинен виконати два різнохарактерні твори та відповіді на два теоретичні питання.

Прогнозований результат

Учні повинні знати:

- музичну термінологію;
- основи музично-теоретичних знань;
- жанри музики, основні стилі і напрямки;
- форми музичних творів.

Учні повинні вміти:

- володіти основними виконавськими прийомами та навичками;
- володіти специфічними виконавськими прийомами (флажолети, вібрато, tamboro, pizzicato, rasgueado);
- інтерпретувати музичні твори;
- аналізувати музичні твори;
- підбирати мелодії по слуху, акомпанемент, вміти транспонувати її в іншу тональність;
- грати супровід до пісень перебором та боєм;
- грати в ансамблі слухаючи інші партії, аналізувати їх та зіставляти із своєю;
- реалізувати набуті виконавські уміння та навички у власній творчій діяльності.

Орієнтовний перелік творів:

- Н. Альфонсо «Болеро»;
- Ф. Сор «Мазурка ре мажор»;
- Х. Віньяс «Мрії»
- Й. Бах «Прелюдія ре мажор» в перекладі В. Кузнецова;
- Й. Бах «Гавот» в перекладі А. Сеговії;
- М. Каркассі «Рондо до мажор»;

- М. Джуліані «Рондо ре-мажор»;
- «Сальвадор» (іспанський танець в обр. О. Зубченка);
- Е. Пухоль «Етюд джміль»;
- М. Каркассі «Етюд», соч. 60 №12.

Література

1. Вахромеева Т. Справочник по музыкальной грамоте и сольфеджио / Т. Вахромеева. – М.: Музыка, 2004. – 88 с.
2. Доброжанська О. А. Розвиток творчих здібностей – засіб формування професійних навичок майбутнього спеціаліста / О. А. Доброжанська. – Умань: ПП «Пронікс», 2006. – 34 с.
3. Иванов-Крамской А. И. Школа игры на шестиструнной гитаре / А. И. Иванов-Крамской. – М.: Музыка, 1989. – 154 с.
4. Каркасси М. Школа игры на шестиструнной гитаре / Матео Каркасси. – М.: Советский композитор, 1990. – 152 с.
5. Методичні рекомендації з розроблення складових галузевих стандартів вищої освіти (компетентнісний підхід) / Міністерство освіти і науки України, Інститут інноваційних технологій і змісту освіти. – Київ, 2013. – 90 с.
6. Овчарук О. В. Розвиток компетентнісного підходу: стратегічні орієнтири міжнародної спільноти / О. В. Овчарук / Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. - К.: «К.І.С.», 2004. – 112 с.
7. Олексюк О. М. Методика викладання гри на народних інструментах: навч. посіб. / Ольга Миколаївна Олексюк. – К.: Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв, 2004. – 135 с.
8. Падалка Г. М. Музична педагогіка: курс лекцій з актуальних проблем викладання музичних дисциплін в системі педагогічної освіти / Галина Микитівна Падалка. – Херсон: ХДШ, 1995. – 104 с.
9. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва / Галина Микитівна Падалка. – К.: Освіта України, 2010. – 216 с.
10. Програми для позашкільних і загальноосвітніх навчальних закладів: Художньо-естетичний напрям / О. В. Биковська, І. О. Василянська, О. О. Волкова та ін. – К.: Грамота, 2008. – Вип. 1. – 100 с.
11. Юцевич Ю. Є. Музыка. Словник-довідник. / Юрій Євгенович Юцевич. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. – 352 с.
12. Навчальна програма з мистецтва для 5-9 класів для загальноосвітніх закладів, затверджена наказом МОН від 07.06.2017 № 804